

**RAPORTUL PIEȚEI ROMÂNEȘTI DE ARTĂ
ÎN ANUL DE INSTABILITATE POLITICĂ
(2024-2025)**

ARTA ÎN ANUL CELOR 3 PREȘEDINȚI

Anul pieței de artă curge tradițional din septembrie până în iulie. Artă se vinde când se cumpără și se cumpără când lumea este în activitate. Când iubitorii de artă iau vacanță, ia și piața de artă. În vacanță iubitorii de artă se bucură de alte feluri de frumusețe, de alte feluri de liniște sufletească, de alte delicii. Astfel că, de curând, la jumătatea lui iulie 2025, s-a terminat anul de artă început în septembrie 2024, an al cărui început de piață se anunța dificil, căci urmau alegerile prezidențiale – ultimele, după un an jalonat de electorale și definit de atenția la agenda politicului, când tensiunea publică crește, iar tihna și bucuriile se răresc. Dar nu a fost să fie (ultimele)! Klaus Johannis, Ilie Bolojan, Nicușor Dan, o poveste care ne-a ținut cu sufletul la gură, stresantă, răs-știută. Anul 68-69 a fost anul celor 4 împărați (moare Nero, urmează în același an Galba, Otho, Vitellius – cel al cărui bust îl modelează Brâncuși în 1898 – finalmente Vespasian); 2024-2025 va fi fost Anul Celor 3 (nu intrăm în detalii) Președinți. Anii de instabilitate politică obișnuiesc să fie ani răi în toate piețele (foarte puține piețe fac excepție). Criza economică regională, generatoare de inflație, și insecuritatea geopolitică nu ajută nici ele, creionând un context de „furtună perfectă”.

Și totuși

Începem cu totalurile, apoi detaliem. (Respectiv, din curtoazie profesională, deși am analizat întreaga piață, ne pronunțăm doar cu privire la baza de date tranzacționale înregistrate de companiile

grupului Artmark, din România și din regiune, care, raportat la dimensiunea de piață a grupului – cca 80-85% din piața tranzacțiilor publice și cca „63% din valoarea totală rulată la nivel național”¹ – reprezintă majoritatea și rezumă, de fapt, rezultatele de piață și trendurile anului.) Anul 2024-2025 a totalizat vânzări prin licitație de 11,07 mil. euro (față de 10,23 mil. euro în anul 2023-2024), respectiv vânzări prin magazin (sub marca Dependent de Artă by Artmark) de 1,48 mil. euro (față de 1,34 mil. euro în anul 2023-2024). **Așadar, față de anul anterior, o creștere de 8,2% a vânzărilor prin licitație și o creștere de 10,4% a vânzărilor de magazin.** Totodată, rata de adjudecare (câte loturi din cele puse în vânzare prin licitație se și vând/adjudecă în aceeași licitație) s-a menținut stabilă – **de la o medie de 73,38% în 2023 -2024 la o medie de 73,06% în 2024 -2025.** Cumulat, la nivelul celor 3 jurisdicții în care își desfășoară operațiunile de piață culturală, **vânzările de artă ale Casei au totalizat 15,63 mil. euro**, cu remarca următoare: vânzările prin licitație în Croația și Bulgaria, inițial experimentale, încep să conteze financiar; astfel, filiala Artmark Croația a vândut în anul de referință (5 licitații) de 1,38 mil. euro, cu o rată medie de adjudecare de 63,31%, câtă vreme Artmark Bulgaria a însumat (tot 5 licitații) vânzări prin licitație de 1,69 mil. euro, cu o (incredibilă) rată medie de adjudecare de 88,55%.

¹ Liana Ion, „Analiză – Piața românească de artă, în creștere, și noi segmente de public colecționar”, 30 decembrie 2024, curatorial.ro, pe baza studiului publicat de Scemtovici & Benowitz.

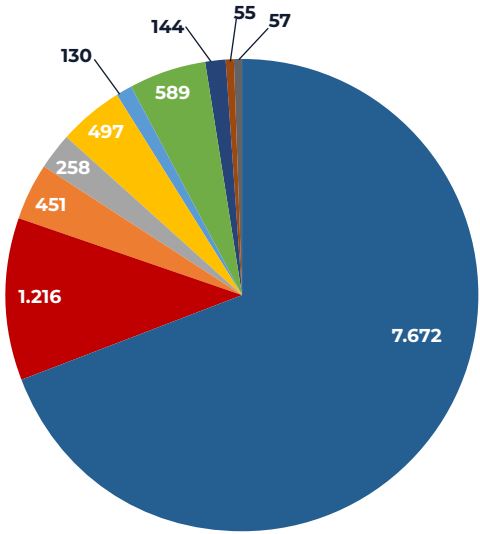
Structura pieței pe tematici de licitație

Iată cum s-au manifestat în concret, tranzacțional (prin adjudecări), cumpărătorii de artă și alte bunuri culturale, în piața românească, în anul de referință (septembrie 2024 – iulie 2025): artă plastică (pictură, sculptură, tehnici de gravură) 7,67 mil. euro; artă decorativă și

luxury (de la mobilier de artă și argintărie la bijuterie, ceasuri de colecție și accesorii) 1,93 mil. euro; respectiv carte și istorie (include artă sacră, artă tradițională și militaria) 1,22 mil. euro.

O structură mai detaliată în fig. 1 de mai jos:

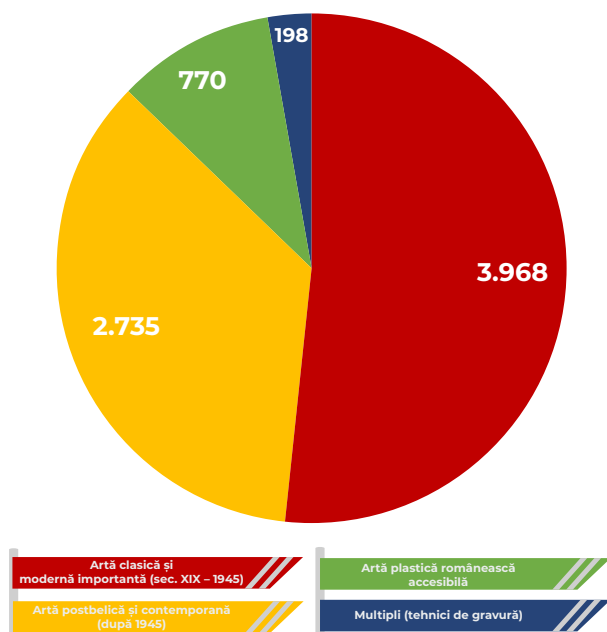
TIPUL DE BUN CULTURAL	VENITUL GENERAL (în mii de euro)
Artă plastică (pictură, sculptură, multipli)	7.672
Ceasuri de colecție	1.216
Bijuterie de colecție	451
Artă decorativă (mobilier, argintărie, sticlărie și ceramică)	258
Artă religioasă	497
Carte și hartă	130
Istorie (monede, medalii, decorații, militaria, antichități)	589
Băuturi de colecție	144
Memorabilia, sport și muzică	55
Teme caritabile	57

În cât privește arta plastică românească, colecționarii au preferat (în continuare) arta clasică importantă, astfel:

TIPUL DE ARTĂ PLASTICĂ ROMÂNEASCĂ	VENITUL GENERAL (în mii de euro)
Artă clasică și modernă importantă (sec. XIX – 1945)	3.968
Artă postbelică și contemporană (după 1945)	2.735
Artă plastică românească accesibilă	770
Multipli (tehnici de gravură)	199

fig. 1

Pe de altă parte, conform Sondajului² (realizat în 14-17 iulie 2025) la nivelul cumpărătorilor de artă și bunuri culturale Artmark, preferințele acestora structurează piața de artă, din perspectiva cumpărătorilor, astfel **(fig. 2)**:

2. 2.760 respondenți (dintr-o bază de newsletter, la data sondajului, de 58.141 abonați interesați de evoluția pieței de artă); răspunsuri prelevate prin răspuns în scris/prin bifare, la un chestionar de 10 întrebări, distribuit prin newsletter în 14 iulie (mai departe „Sondajul”).

Tipul de artă achiziționat cu precădere

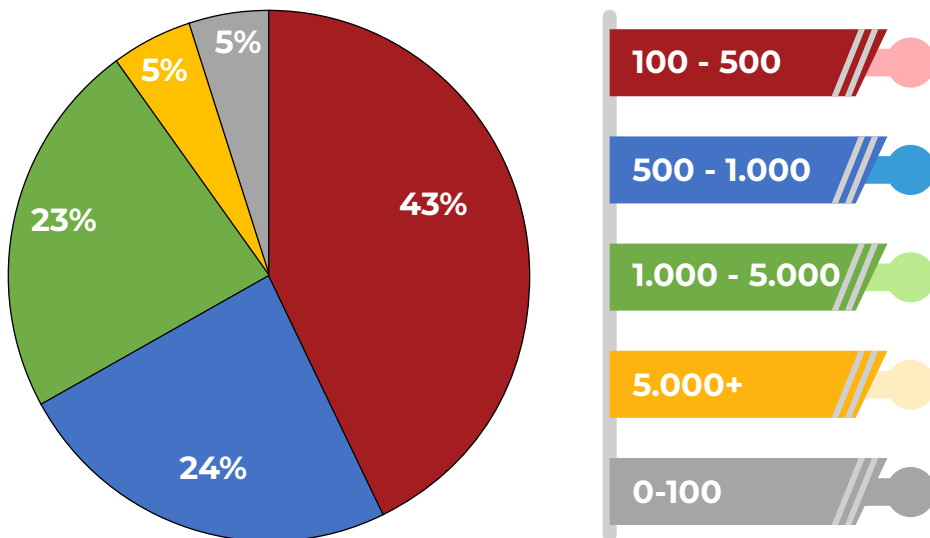
fig. 2

Despre accesibilitatea vs. scumpetea pieței românești de artă. Cât de scumpă este, de fapt, arta? Este arta o achiziție de lux?

Lăsând cifrele anului 2024 să răspundă la întrebare, aflăm că:

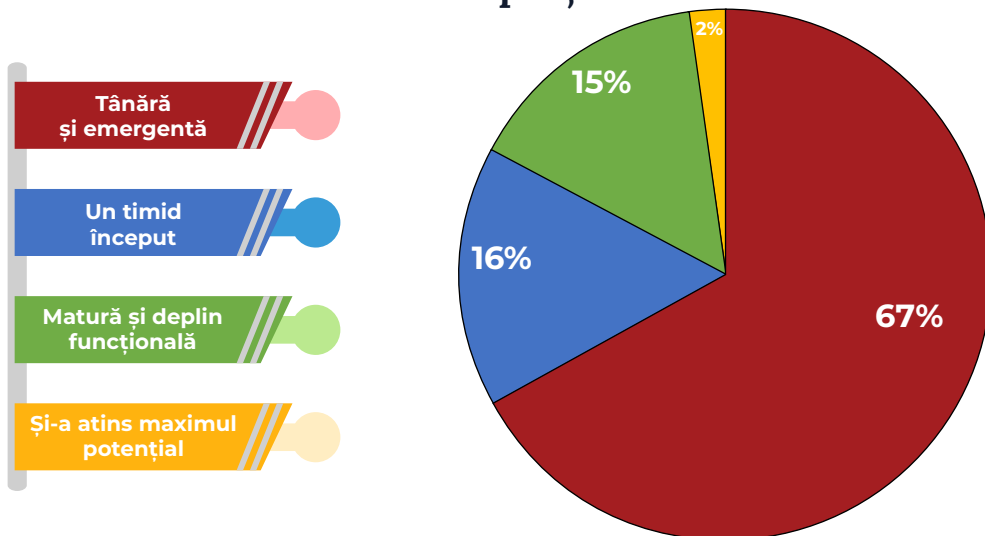
- a) 5% s-au vândut/adjudecat pentru prețuri de până în 100 de euro inclusiv;
- b) **48% pentru prețuri de până în 500 de euro inclusiv;**
- c) **doar 5% s-au vândut/adjudecat pentru prețuri de peste 5.000 de euro,** astfel:

Categorii de preț (în euro)

De aici și concluzia, bizuit de această structură a achizițiilor, care afirmă din toate unghiurile **accesibilitate**, a Sondajului cu privire la **calificativul de piață „tânăra și emergentă” a pieței românești de artă** și bunuri culturale:

Nivelul pieței

„Bolero (Carmen de Georges Bizet)”, Victor Feodorov, **Adjudecat: 300 €**
Data adjudecării: 8 iulie 2025

„Elegantă”, Eugen Urbanski de Neczuja, **Adjudecat: 400 €**
Data adjudecării: 8 iulie 2025

„Venetieni (artistul și soția sa)”, Spiru Vergulescu, **Adjudecat: 300 €**
Data adjudecării: 22 mai 2025

„Popas”, Hans Aescher, **Adjudecat: 250 €**
Data adjudecării: 10 aprilie 2025

PIAȚA MARILOR MAESTRI

(Său - unde au dispărut Marii Maestri?)

Orice împătimit – ori fie și doar curios – al domeniului, care a urmărit piața de artă românească a ultimilor 20 de ani, nu se poate să nu fi remarcat înapoierea în piață a lucrărilor importante ale Marilor Maestri ai picturii românești – și avem în vedere aici pe clasicii sec. XIX și pe marii coloristi moderniști ai primelor decenii ale sec. XX. Acum 10-20 de ani frecvente în licitațiile de artă (și în fostele mari magazine de artă ale Lipscanilor), astăzi aceste picturi și sculpturi importante, de patrimoniu, ajung tot mai rar la suprafață, în comerțul cultural.

Aparent reasezate, sedimentate, după perioada de repunere în circulație din anii '90-2010, în noile colecții ale României contemporane, marile frumuseți clasice ori ale avangardei și modernismului interbelic (mai) ies la iveală doar rar, în licitațiile importante din martie/iunie/octombrie/decembrie. De remarcat că, într-o regenerare continuă (și specifică), locul liber lăsat de acestea în selecțiile licitațiilor mari și mici – ori pe simezele relativ puținelor magazine de artă de patrimoniu rămase – a fost luat atât de a) artiști interbelici (de bună factură) de eșalon secund ori terțiar, puțin vizibili în trecut, umbriți de strălucirea marilor nume, cât și de b) aprecierea unor nume ale postbelicului românesc și ale contemporaneității de până în anii '90.

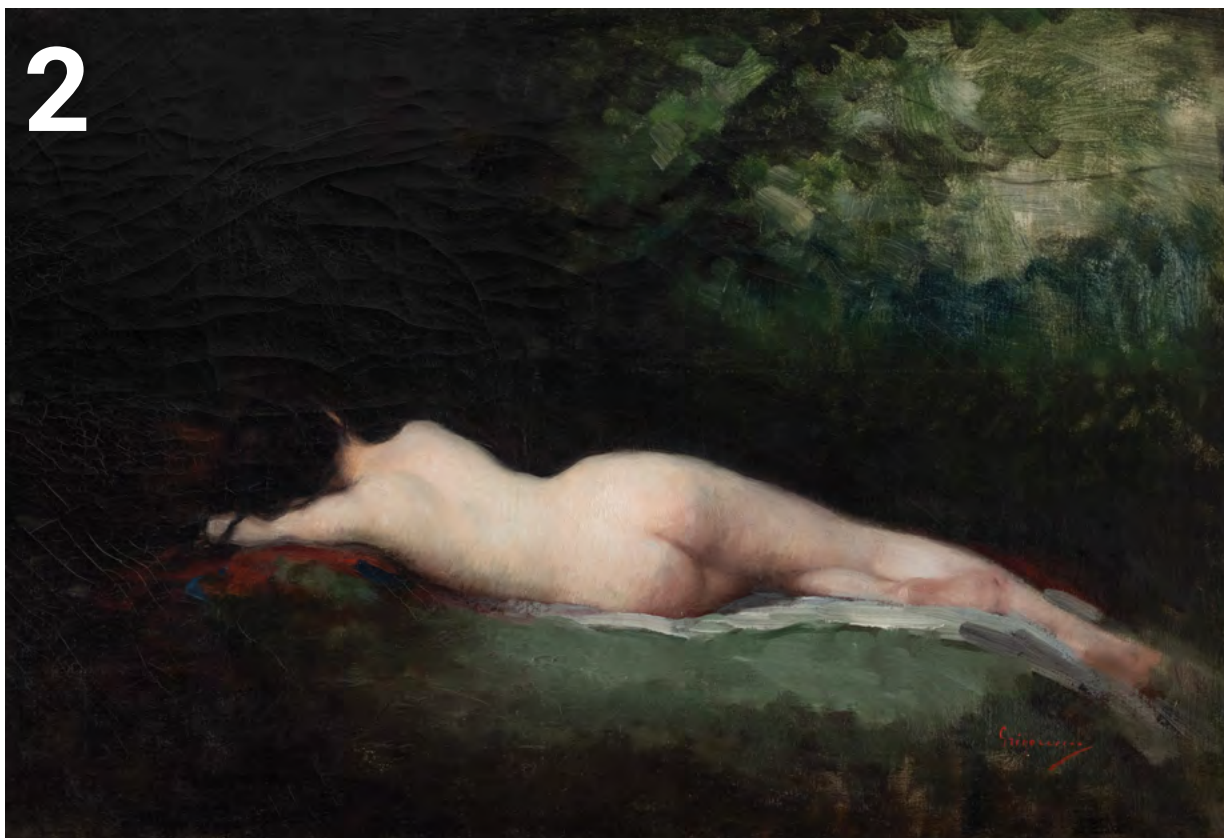
Reținem așadar două trăsături ale pieței artei de patrimoniu: a) Marea artă, din ce în ce mai rară în piață, este sărbătorită atunci când apare, cu adjudecări semnificative (iar unele fără precedent), în ciuda perioadei de incertitudine economică; și b) piața se bucură de o înflorire, la cote și în atenție, a numelor și operei unor artiști de sec. XIX și XX, în ultima sută de ani pasați cu vederea, dar perfect împliniți (iar unii de mare succes la vremea lor istorică).

1

„Tărăncuță odihnindu-se”, Nicolae Grigorescu
Adjudecat: 365.000 €

2

„Nimfă dormind”, Nicolae Grigorescu. **Adjudecat: 330.000 €**

3

„Liliac pe satin verde”, Theodor Aman
Adjudecat: 115.000 €

4

„Copil în roșu”, Nicolae Tonitza
Adjudecat: 55.000 €

5

„Ulcior cu tufănele”, Stefan Luchian
Adjudecat: 50.000 €

6

„Nud în interior japonez”, Nicolae Tonitza
Adjudecat: 50.000 €

7

„Interior la Rucăr”, Nicolae Grigorescu. **Adjudecat: 47.500 €**

8

„Concert la Ateneu”, Eustațiu Stoenescu. **Adjudecat: 47.500 €**

9

„Scenă din Botoșani”, Arthur Segal
Adjudecat: 42.500 €

10

„Interior cu tufănele”, Theodor Pallady
Adjudecat: 30.000 €

PIAȚA DE ARTĂ CONTEMPORANĂ CREȘTE

Cu ce viteză?

Este limpede că piața de arta contemporană este în focus și în creștere, se deschid din ce în ce mai multe spații sortite, se înmulțesc vernisajele și evenimentele, este gestionată de profesioniști ai domeniului. Anul 2024-2025 în licitațiile Artmark (5 licitații dedicate clasicilor, 6 dedicate contemporanilor, precum și 8 mixte) a totalizat, dacă tragem o graniță imaginară la 1945/1950, un 4,77 mil. euro pentru arta clasică versus un 2,90 mil. euro pentru cea contemporană; așadar o rație de 62,2% versus 37,8%. Neîndoielnic o evoluție pozitivă în ultimii 10 ani în favoarea segmentului de contemporană, dacă ne uităm la Romanian Art Market Report 2014-2015 și la Raportul de Piață de Artă în vremea pandemiei 2020-2021³, care au calculat, în piața de tranzacții publice urmăribile ale Caselor Artmark și Lavacow, întâi un procent de piață al artiștilor contemporani în licitații de 15,5% în 2015, apoi de 17,6% în 2016, de 29,5% în 2017, de 23,2% în 2018 și de 29,6% în 2019. Prin urmare: o creștere semnificativă, de la 15,5% la 37,8%, în ultimii 10 ani, întâi mai voinică, apoi mai lentă – în ultimii 5-6 ani.

Acum să ne uităm la topul tranzacțiilor artiștilor contemporani, întâi din perspectiva prețurilor de adjudecare, apoi din cea a listei primilor zece artiști contemporani cel mai bine tranzacționați în piața internă:

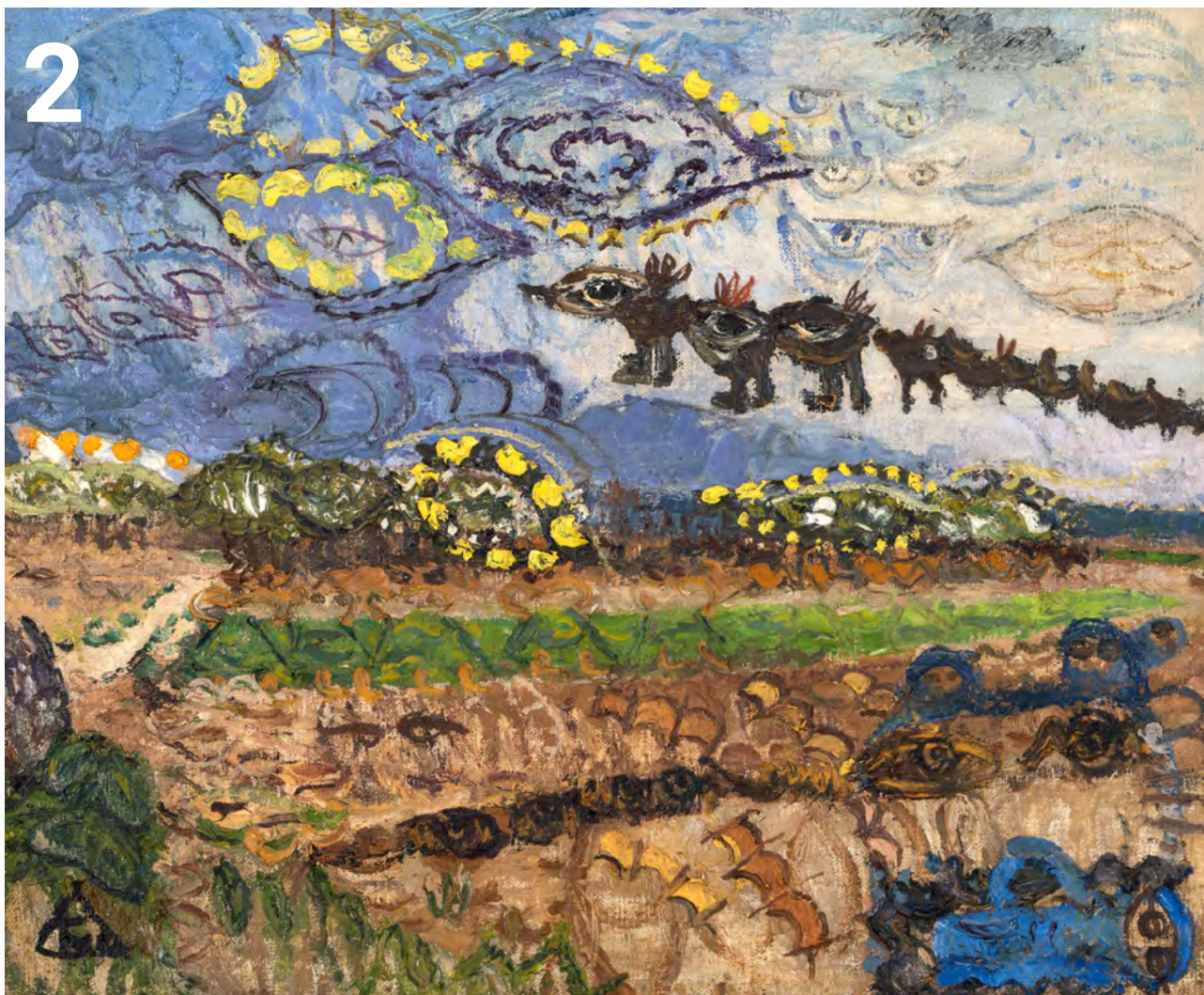
³ Vezi pag. 5 din primul și pag. 22-23 din al doilea; produse de IMA (Institutul Artmark pentru Managementul Artei)

TOPUL TRANZACȚIILOR ARTIȘTILOR CONTEMPORANI

Din perspectiva prețurilor de adjudecare

„Privirea strămoșilor”, Ion Țuculescu. **Adjudecat: 99.000 €**

„Zbor peste câmpie”, Ion Ţuculescu. **Adjudecat: 93.000 €**

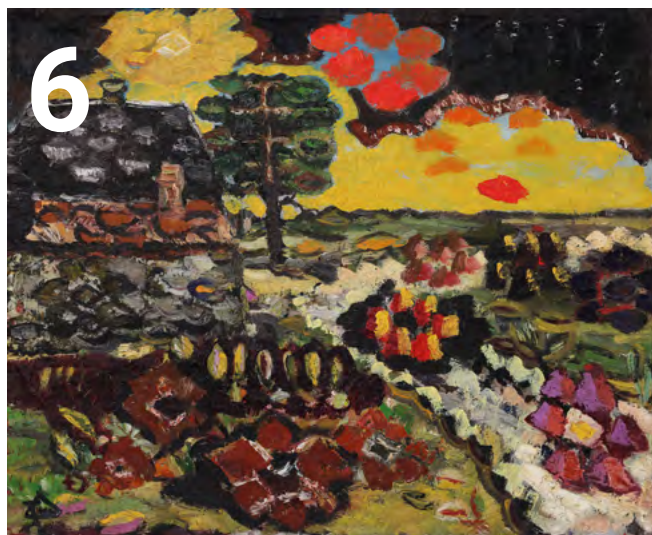
„Atmosferă diluată”, Ion Ţuculescu
Adjudecat: 92.500 €

„Măști”, Ion Ţuculescu
Adjudecat: 74.000 €

„Ochi întunecați”, Ion Țuculescu
Adjudecat: 62.000 €

„Peisaj folcloric”, Ion Țuculescu
Adjudecat: 60.000 €

„Seara muzicanților”, Ștefan Câlția. **Adjudecat: 57.500 €**

8

„Fluturi”, Ion Tuculescu
Adjudecat: 52.500 €

9

„Florăreasa și vânzătorul de aripi”, Ștefan Câlția
Adjudecat: 47.500 €

10

„Scenă de gen (În casa negustorului)”, Corneliu Baba
Adjudecat: 46.000 €

TOPUL TRANZACȚIILOR ARTIȘTILOR CONTEMPORANI

Din perspectiva primilor zece artiști contemporani
cel mai bine tranzacționați în piața internă

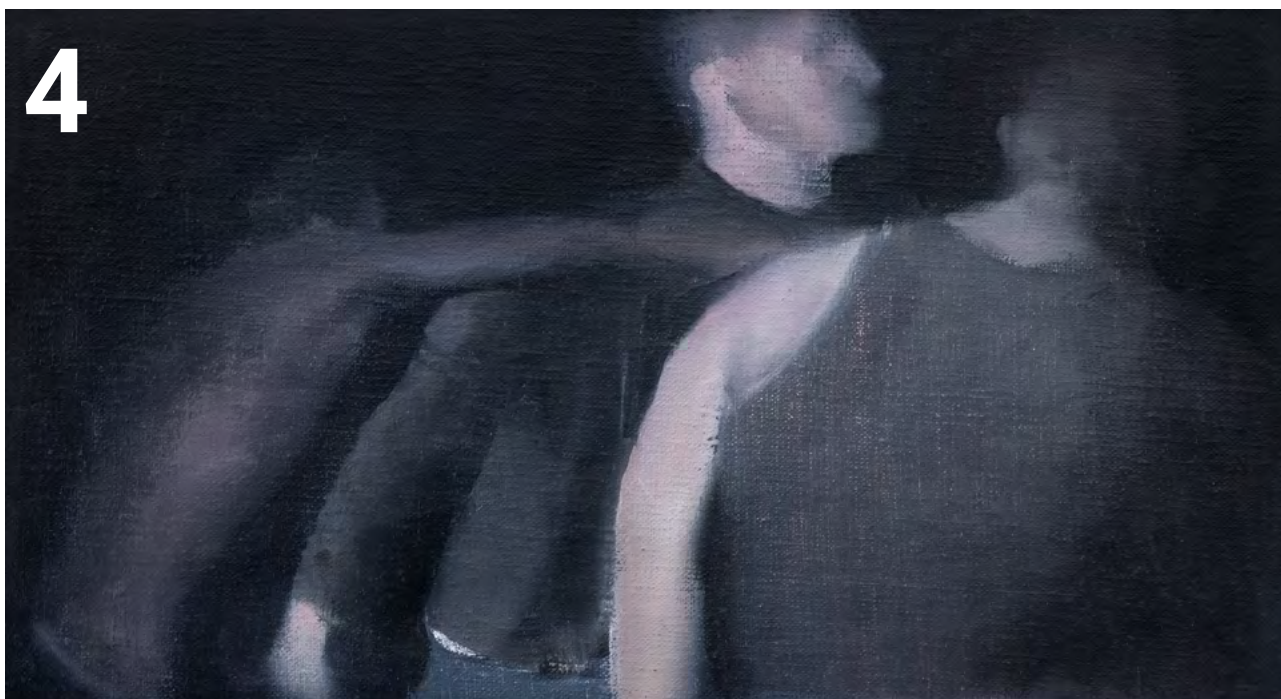
„Peisaj folcloric”, Ion Tuculescu. **Adjudecat: 75.000 €**

„Seara muzicanților” Ștefan Câlția
Adjudecat: 57.500 €

„Scenă de gen (În casa negustorului)”
 Corneliu Baba
Adjudecat: 46.000 €

„Untitled”, Adrian Ghenie. **Adjudecat: 40.000 €**

6

„Zeița lumii”, Sabin Bălașa
Adjudecat: 38.000 €

7

„Untitled”, Ecaterina Vrana
Adjudecat: 26.000 €

5

„Halfway Journey”, Daniel Rădulescu
Adjudecat: 38.750 €

8

„New Hope 4”, Roman Tolici
Adjudecat: 26.000 €

9

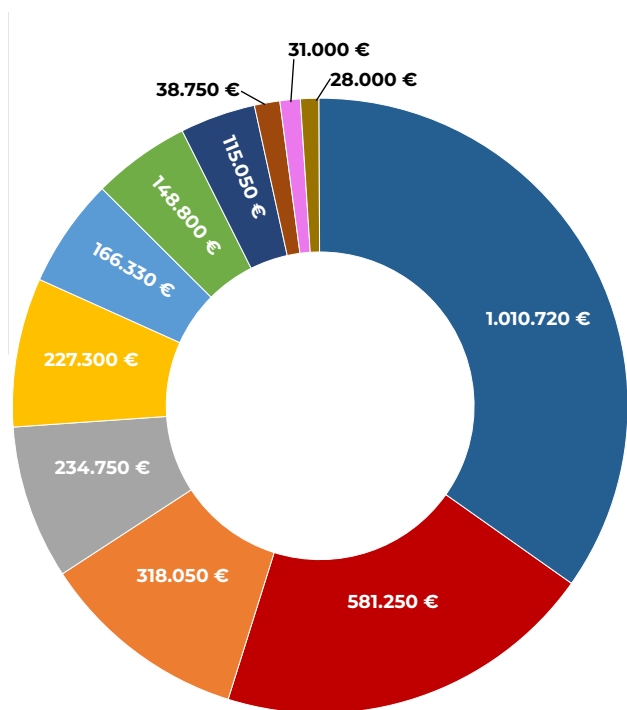
„Îmblânzitorul de fluturi”, Felix Aftene
Adjudecat: 19.000 €

10

„Flori de primăvară”, Constantin Piliuță
Adjudecat: 16.000 €

Pe de altă parte însă, poate fi interesant să analizăm și ce procent ocupă în piața licitațiilor de contemporană acest top al primilor 10 artiști români contemporani cel mai bine tranzacționați:

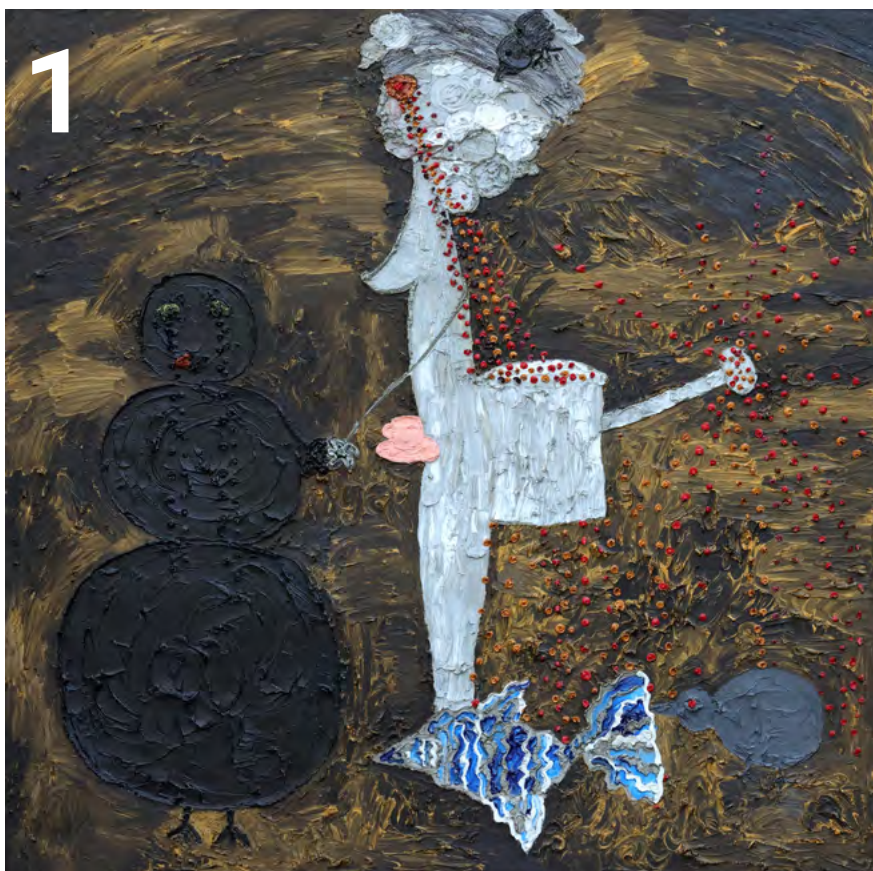

Așadar, **tranzacțiile primilor 10 artiști contemporani ocupă 65% din volumul vânzărilor de artă contemporană** (prin licitații, în 2024), ceea ce s-ar putea interpreta potențialmente în sensul că o primă creștere a pieței de artă contemporană ar veni din consolidarea brandului unora dintre artiștii postbelici și contemporani (fenomen pe care în segmentul de artă clasică îl numim „patrimonializare” sau „muzealizare”), ceea ce le crește dezirabilitatea de piață, și poate mai puțin din actualitatea expresiei lucrărilor de artă contemporană (într-o opoziție între „ieșirea din gust” a artei clasice versus „actualitatea spiritului” artei contemporane).

Pe de altă parte, fenomen curent, la cota caselor au început să fie acceptați artiști tineri, super-contemporani, uneori în primă distribuție, care îmbogățesc breviarul de nume și preocupări stilistice și, mai ales, aerisesc tematic atmosfera uneori închisă a inventarului limitat de ipoteze picturale de școală, clasice. De reținut că, de câțiva ani încoace, asistăm și la un fenomen inedit al participării caselor de licitație la piața așa-zis primară a creației contemporane, unii artiști preferând să scurtcircuiteze etapa reprezentării de către o galerie și adresându-se, prin platforma de mai largă audiență a caselor de licitație, direct marelui public consumator de artă și trenduri culturale.

Piața artistelor. Este atenția pentru arta acestora reală sau complezentă, crește în cerere și în valoare arta femeilor?

Pentru a avea o bază de discuție, să începem cu un top 5 al celor mai semnificative adjudecări Artmark ale artistelor în anul 2024-2025, care poate ține loc de cele mai competente considerații:

„Untitled”, Ecaterina Vrana
Adjudecat: 26.000 €

2
„Portretul unei artiste”, Nadia Grossman-Bulighin
Adjudecat: 18.000 €

3
„Interior cu mireasă”, Magdalena Rădulescu
Adjudecat: 7.500 €

4
„Saltimbancii”, Georgeta Năpăruș
Adjudecat: 7.000 €

„Midnight Kitchen Thoughts”,
Emma Păvăloaia
Adjudecat: 5.250 €

Remarcăm astfel că:

- a) din doar 5 adjudecări ale topului, am ajuns la 5.000 de euro;
- b) este însă pentru prima dată când o artistă se cumpără cu peste 20 de mii de euro (cu excepția⁴ seriei de 16 colaje ale Getei Brătescu, adjudecate în 2019 cu 24 de mii de euro), ceea ce ne semnalează un interes în creștere, îndeosebi din partea tinerilor colecționari.

Dacă artiste de patrimoniu de top (de la Irina Codreanu și Milița Pătrașcu la grupul Nina Arbore-Nadia Bulighin-Merica Râmnicăianu-Olga Greceanu-Cecilia Cuțescu-Storck, dar și Micaela Eleutheriade, Magdalena Rădulescu, Margareta Sterian) sunt rare în colecții și în piață, volumele create fiind mici și dispersate, atenția instituțională acordată egalei susțineri și prezențe expoziționale a artistelor conturează o perspectivă de creștere care ne va putea veni dinspre arta contemporană – artiste recunoscute, în curs de „clasicizare”, precum Ioana Bătrânu, Georgeta Năpăruș, Geta Brătescu etc. – dar mai ales dinspre arta tânără, a cărei producție feminină de atelier este vastă și promițătoare.

⁴ Și cu excepția calendarului anului 1898, pictat cu motive florale de către Regina Elisabeta, adjudecat pentru 46 de mii de euro în 2011, pe care suntem în drept, tehnic vorbind, să îl considerăm pictură.

Cealaltă piață

Piața de artă nu este doar a artei plastice, ci și a celorlalte domenii de pasiune, a celorlalte segmente ale economiei bunurilor culturale. De la ceasuri de șemineu ori ceasuri de colecție la bijuterii realizate de bijutierii familiei regale a României, de la mobilier produs de iluștri ebeniști Rococo ori Biedermeier la impozantă argintărie de salon ori piese de centru de masă, reprezentând scene galante minuțios sculptate, de la rara sticlărie manuală Art Nouveau la mănușile de box ale lui George Foreman și chitara electrică a lui Alice Cooper se întinde un univers de rafinate cunoștințe de specialitate și afinități colecționistice. Iată câteva dintre scânteierile acestor sectoare de piață poate mai puțin monitorizate, dar fabuloase:

Garnitură de șemineu Henri Houdebine, stil Louis XV, din bronz doré, mijlocul sec. XIX
Adjudecat: 5.000 €

Ordinul „Carol I”, instituit în 1906, în grad de Colan, design al celebrului orfevru berlinez Paul Telge, argint
Adjudecat: 11.000 €

Excepțional colier din aur alb, pavat cu diamante și smaralde
Adjudecat: 28.000 €

Geantă Dior, din piele, model Lady Dior, design Mircea Cantor, 2023, însoțită de eșarfă din mătase, cutia originală și acte, în ediție limitată
Adjudecat: 18.000 €

Medalie Gabriel Bethlen, emisă cu ocazia încoronării ca Rege al Ungariei, 1620
Adjudecat: 4.250 €

„Poesii”, de Mihai Eminescu, ediție principe, București, 1884, cu coperta originală editorială, piesă bibliofilă de raritate extremă
Adjudecat: 6.000 €

Monedă Stater tip Koson, Dacia, jumătatea sec. I î.e.n., aur, piesă muzeală
Adjudecat: 5.000 €

Monedă Ducat, Matei Corvin, cca 1482-1489, bătută la Sibiu, aur, piesă rară, de colecție
Adjudecat: 12.000 €

Medalia „Aniversarea Unirii Principatelor Române”, 1909, argint, gravată de Mayer & Wilhelm, Stuttgart
Adjudecat: 2.500 €

Ceas Tiffany & Co Tesore, din aur, cu diamante, de mână, de damă, însoțit de cutia originală, manual de utilizare, portcard și baterie de rezervă

Adjudecat: 15.000 €

Sabie Katana, semnată Masahiro, a III-a generație, de școală Hizen, începutul perioadei Edo (Teikyō), cca 1684, însoțită de certificat NBTHK și Oshigata

Adjudecat: 8.000 €

Ceas Jacob & Co Bugatti Chiron Tourbillon, ediție limitată la 72 de piese, din aur roz, de mână, bărbătesc [2022-2023]

Adjudecat: 65.000 €

Uși împărătești „Buna Vestire”, zugrav Kiril, Țara Românească, școală brâncovenească, epoca lui Constantin Brâncoveanu, sfârșitul sec. XVII, raritate extremă, piesă muzeală

Adjudecat: 32.500 €

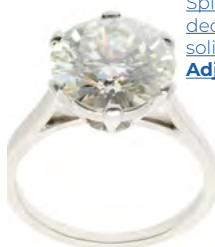
Armură de samurai, pentru luptă, tip Yokohagi Do Gusoku, Japonia, perioada Edo, secolul al XVIII-lea, piesă rară, de colecție

Adjudecat: 7.500 €

Macallan Single Highland Malt Scotch Whisky 1948, 53 ani vechime, Fine & Rare Collection, distilat în 1948, îmbuteliat în 2002, 1st x 0,70l, extrem de rar

Adjudecat: 18.000 €

Splendid inel din platină, decorat cu diamant solitaire de 4,5 ct.

Adjudecat: 37.688 €

Lot de pepite din aur cu puritate mare (probabil 24K), cca. 295g

Adjudecat: 21.000 €

Serviciu pentru ceai și cafea Art Deco, din argint, atelier Tetard Freres, cca. 1925-1930

Adjudecat: 3.750 €

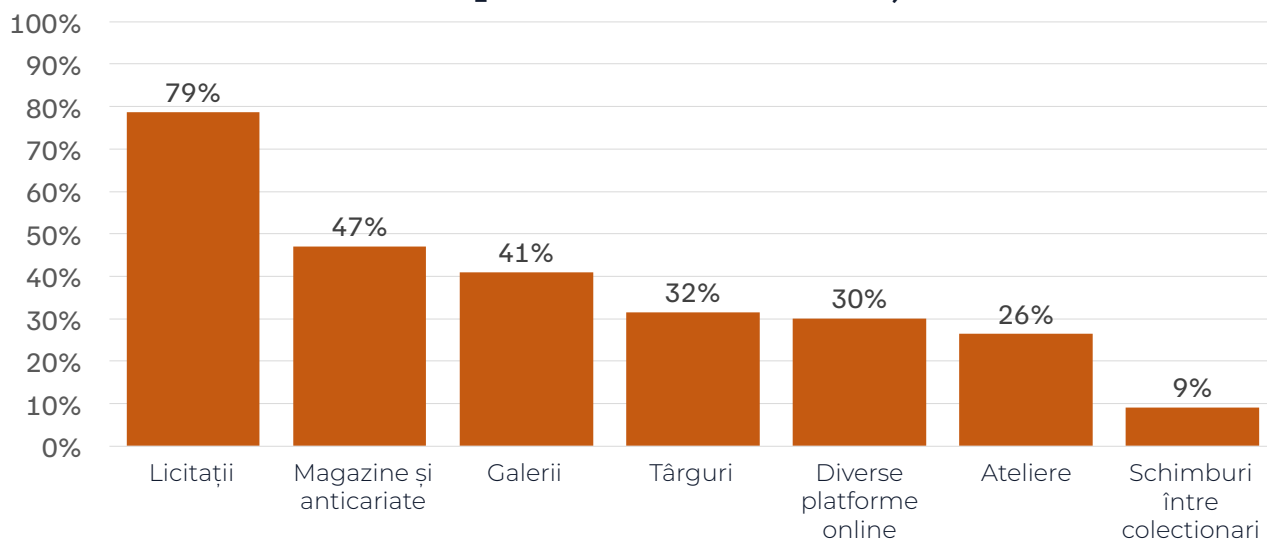
Brățară dacică din aur, decorată prin spiralare, sfârșitul epocii bronzului - începutul epocii fierului, cca sec. XII - IX î.e.n., piesă muzeală

Adjudecat: 35.000 €

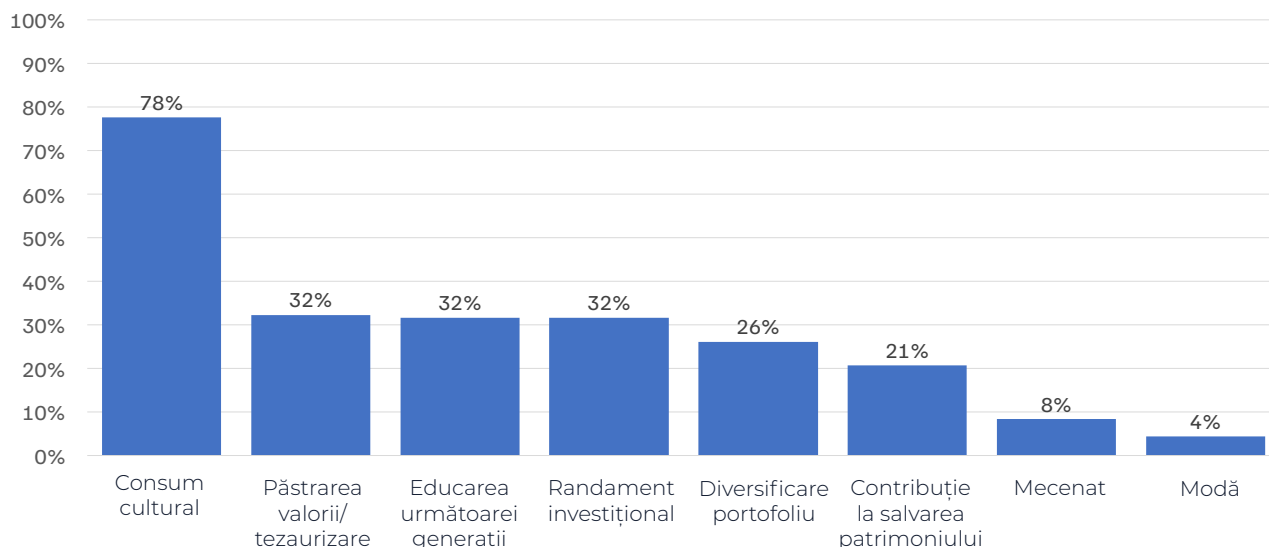
STRATEGII DE INVESTIȚIE ALE UNORA DINTRE COLECȚIONARI ȘI TRENDURI ALE PIEȚEI ROMÂNEȘTI DE ARTĂ

(conform Sondajului IMA 14-17 iulie 2025⁵)

Principalul canal de achiziție

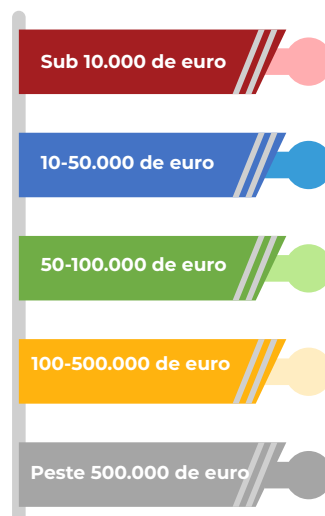
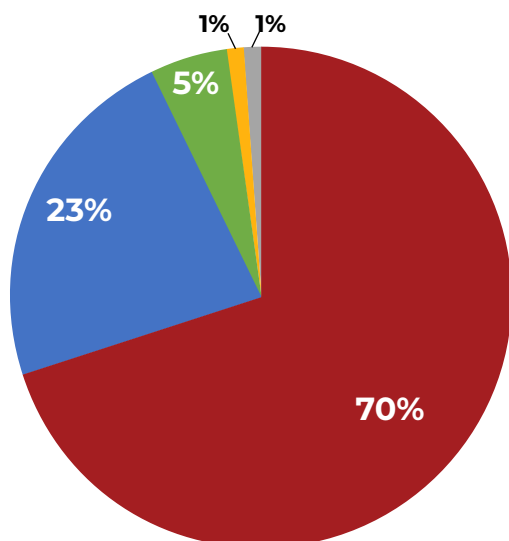

Motivația principală de achiziție

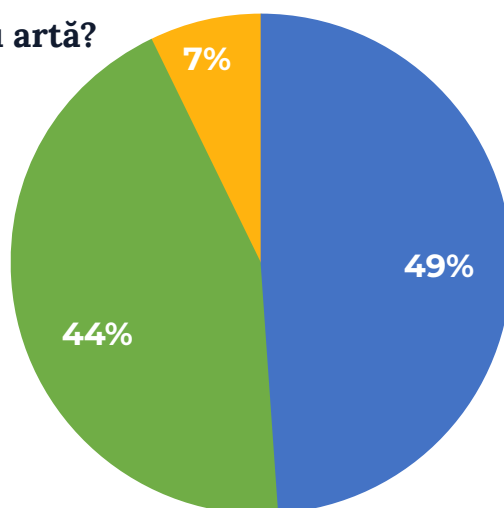

5 2.760 respondenți (dintr-o bază de newsletter, la data sondajului, de 58.141 abonați interesați de evoluția pieței de artă); răspunsuri prelevate prin răspuns în scris/prin bifare, la un chestionar de 10 întrebări, distribuit prin newsletter în 14 iulie 2025.

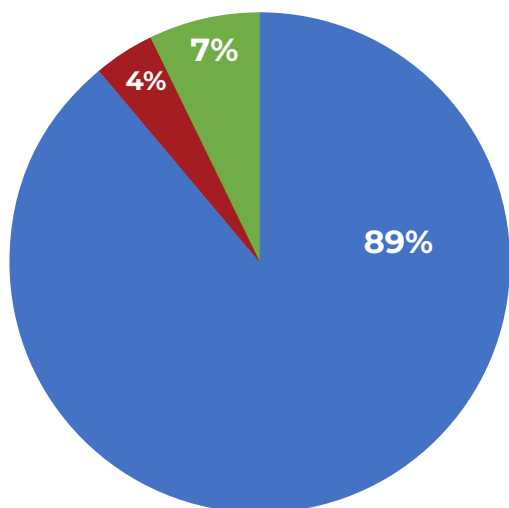
Cât apreciați că ați investit în artă în ultimul an?

Ce părere are familia cu privire la exercițiul pasiunii Dvs. pentru artă?

Destinația artei

Concluzie: menținere, respectiv creștere, în funcție de segmentul de piață. De ce?

3 CAUZE:

Probabil piața licitațiilor de artă este sortită să crească prin însăși rețeta ei de funcționare democratică: acces larg, estimări conservative, prețuri de pornire accesibile, iar prețurile de vânzare propriu-zisă (prin adjudecare) nu sunt stabilite de comerciant, ci de participanții la piață, care oferă în funcție de buget și de măsura aprecierii lor pentru obiectul pasiunii lor culturale, conducând astfel către prețul final și, sintetic apoi, către cotația de piață a operei/artistului.

În ciuda aparențelor, era informației educă ori, cel puțin, aduce la îndemâna tuturor instrumentele de, dacă nu corectă și verificată, măcar multă și sintetizabilă informare: multă imagine, multe opinii și multă analiză, multe expoziții, ceea ce formează gust, generează apropiere și, în cele din urmă, participare la piață; am zice că, în ciuda acelorași aparențe, noile generații (de români educați universitar) sunt mai interesate de artă și cultură decât media așteptărilor și contribuie masiv la susținerea și creșterea pieței de artă și bunuri culturale (media de vârstă a colecționarului a scăzut – se vede din rezultatele Sondajului – față de acum 10/20/30 de ani).

Criza economică și inflația au pus în evidență piața licitațiilor de artă nu doar bizuit pe eventuala calitate secundară a bunului cultural de tezaurizator al valorii financiare a banilor, cât pentru că bunul cultural supus licitației nu încorporează indexarea contra-inflaționistă: prețurile de pornire nu doar că nu sunt indexate, ci sunt, de regulă, situate sub ½ din estimarea de piață, iar adjudecarea bunului cultural nu este purtătoare de TVA (astfel că majorarea TVA are un impact zero asupra cumpărătorului de bunuri culturale⁶).

6. Bunul cultural tranzacționat de operatorii economici autorizați de Ministerul Culturii nu poartă TVA, iar comisionului/marjei operatorului i se aplică regimul special al TVAului inclusiv, care se scade din marja, astfel că se suportă de operatorul economic, iar nu de consumatorul cultural – caz unic în economie, unde, de regulă, TVAul se cumulează și suportă la nivelul consumatorului, iar nu de către intermediar/distribuitor.

Palatul Cesianu-Racoviță, str. C.A. Rosetti nr. 5, 010281 București
artmark.ro, +4021 210 30 16 / +4021 210 30 15

